

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Genesis 3, 15
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

Morgendienst

1. **Zingen : Psalm 68 : 1**
2. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 170 : 2 en 3 (Gz 89 uit 90Gz)**
3. **Genadeverkondiging en aansluitend zingen Gezang 91 (Gz 16 GK)**
4. **Gebed om zegen over de dienst**
5. **Schriftlezing : Genesis 3 : 1 - 20**
6. **Zingen : Psalm 139 : 8 en 11**
7. **Tekst : Genesis 3 : 15**
8. **Zingen : Gezang 139 : 2 en 4 (NGK) (Gz. 30 : 2 en 4 GK)**
9. **Lezing van de wet**
10. **Zingen : Psalm 119 : 13 en 14**
11. **Dankzegging en gebed**
12. **Collecte**
13. **Slotzang : Gezang 103 : 3, 7 en 9 (NGK) (Gz. 27 : 3 en 7 GK)**

Middagdienst

1. **Zingen : Psalm 125 : 1 – 3**
2. **Gebed voor de opening van het Woord**
3. **Schriftlezing : Genesis 3 : 1 - 20**
4. **Zingen : Psalm 36 : 1 en 2**
5. **Tekst : Genesis 3 : 15**
6. **Zingen : Gezang 139 : 2 en 4 (NGK) (Gz. 30 : 2 en 4 GK)**
7. **Geloofsbelijdenis Gz 179b (Gz 4 GK)**
8. **Dankzegging en gebed**
9. **Collecte**
10. **Slotzang : Gezang 103 : 3, 7 en 9 (NGK) (Gz. 27 : 3 en 7 GK)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein, Eerlijk gezegd had ik niet snel van mezelf gedacht dat ik over Genesis 3 vers 15 zou preken. Het is zo'n bekende tekst als je in de kerk bent opgegroeid. Ik denk dat velen onder u hem wel uit het hoofd kennen in de vertaling van 1951. Deze tekst die in de kerkelijke wandelgangen wel de moederbelofte wordt genoemd. Het gevaar een bekende tekst als deze dat je bij voorbaat al denkt dat er niets verrassend meer in zit. De tekst is bekend, mooi, maar toch ook een beetje uitgekauwd. Misschien was u ook wel teleurgesteld toen u deze tekst bij het binnenkomen in de kerk op het bord zag staan. Mocht dat zo zijn, dat hoop ik dat tegen het einde van deze dienst die teleurstelling plaats gemaakt zal hebben voor vreugde. Vreugde over Gods liefde voor ons, vreugde over Gods inzet voor ons, vreugde over Gods genade voor ons. Ik bedien u het evangelie van onze Here Jezus Christus deze middag onder het volgende thema:

Halleljah, we hebben oorlog! God bewijst ons genade.

We zien Gods genade in:

1. **de strijd die God zet tussen de duivel en de vrouw,**
2. **de overwinning die God aankondigt voor het zaad van de vrouw.**

We zullen allereerst letten op Gods genade in de strijd die Hij zet tussen de duivel en de vrouw. Jongens en meisjes, ik weet niet of jullie het door hebben, maar het is oorlog. Nu denk je misschien: oorlog? Ik weet niks van oorlog. Ja, in Irak is het oorlog. Dat bedoelt u zeker? Maar dan zeg ik: "Nee, dat bedoel ik niet." Het is wel waar dat er oorlog in Irak is, maar die oorlog bedoel ik niet. Ik bedoel dat het hier oorlog is. Wij, jij, ik, je vader en je moeder, wij zitten allemaal in een grote oorlog. Maar je ziet geen tanks door de straten rijden, er vliegen geen vliegtuigen over die bommen laten vallen, je hoort geen schoten uit geweren. Waar is dan die oorlog? Deze oorlog waar ik het over heb, is een oorlog die niet op het jeugdjournaal komt. Maar hij is er wel. En we hebben er elke dag mee te maken. Het is een oorlog die al duizenden jaren bestaat. Die al duizenden jaren gaande is en die we misschien wel zo gewoon zijn gaan vinden dat we denken dat die oorlog bij het leven hoort. En dat we die oorlog daarom misschien ook niet meer als een oorlog zien. Maar daarom is hij er nog wel. En de twee belangrijkste partijen zijn zich zeer goed bewust van deze oorlog. Van deze strijd. Het is de oorlog tussen God en de duivel. Over de duivel weten we niet veel. Judas zegt in zijn brief in vers 6 dat er engelen zijn die hun oorspronkelijke positie ontrouw werden en de hun toegewezen plaats

verlieten. Waarschijnlijk is de duivel ook zo'n engel die tegen God in opstand is gekomen. Deze duivel heeft voor zichzelf één doel voor ogen: God onteren. God belachelijk maken. En hoe kan hij dat beter doen dan door het mooie en goede werk van God kapot maken en bederven? En op wie kan de duivel zich dan beter richten dan op de mensen? De mensen die naar het beeld van God gemaakt zijn. De mens die meer dan ieder schepsel beeld is van Gods liefde, van Gods wijsheid, van Gods grootheid. Wat zou het in de ogen van de duivel mooi zijn als hij de mens in zijn macht zou kunnen krijgen. Als hij Gods trots kapot zou kunnen maken.

Zo zien we de satan dan ook aan het werk gaan. Hij maakt de mens tot inzet van zijn strijd met God. En hij slaat daarbij al heel vroeg in de geschiedenis van de mens een grote slag. Hij brengt de mens ten val, waardoor zijn ondergang, zijn dood, vaststaat. Op een listige manier brengt hij de mens ertoe om anders tegen de vruchten aan te kijken waarvan God had gezegd dat wij daar niet van mochten eten. De Here had ons een zekere angst voor die vruchten bij gebracht. "Op de dag dat u daarvan eet, zult u zeker sterven". Maar de satan liet de mens anders kijken. God heeft dat gezegd omdat Hij bang is dat jullie aan Hem gelijk zullen worden. En hij slaagt in zijn opzet. In vers 6 lezen we: "De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken." Dat is typisch voor de satan. Hij wil niet dat we de werkelijkheid zien zoals hij werkelijk is. Zoals God ons dat leert. Hij wil ons zand in de ogen strooien, zodat voor ons aantrekkelijk wordt wat God juist haat. En we kennen het resultaat. De mens sterft. Niet dat gelijk zijn hart stopt met kloppen. Maar de mens heeft door zijn ongehoorzaamheid zich losgemaakt van de bron van zijn leven. Namelijk God. En aangezien de mens geen leven heeft in zichzelf, sterft hij. Zoals de bloem die wordt afgesneden van de plant, stervende is. Zelfs al bloeit hij nog prachtig voor korte tijd. Zo lijkt de mensheid nu al verloren.

Maar dan komt de Here zijn schepping tegemoet. Door naar de slang te luisteren had de mens de zijde gekozen van de duivel en was zo een vijand geworden van God. Maar wat doet de Here nu? Hij richt het woord tot de duivel. Het is goed om daar ook even bij stil te staan. Wij zijn geneigd om deze woorden heel snel naar ons toe te halen alsof het woorden zijn die tot ons zijn gericht. En we noemen deze woorden dan ook de moederbelofte. En hoewel dat strikt genomen niet onjuist is, zijn deze woorden niet in de eerste plaats tot ons gericht, maar tot de slang. Het is in de eerste plaats een

oorlogsverklaring. Want Hij laat de duivel weten dat hij de mensheid nog niet tot een eeuwige bondgenoot heeft. De mensheid lijkt al wel voor eeuwig aan de kant van de duivel te staan, maar God berooft de duivel van deze illusie. Want Hij zegt: Ik sticht vijandschap tussen jou en de vrouw. Dat is voor de duivel een verschrikkelijk woord. Hij heeft de mensheid dus nog niet definitief aan zijn zijde. Maar God maakt juist de mens tot zijn vijand.

Dat is nu ook het bijzondere in deze strijd tussen God en de duivel. In oorlogen zoals wij die kennen uit de geschiedenis of het journaal, gaat het vaak over land of over macht. Wie heeft het voor het zeggen? Wie kan de ander zijn wil opleggen? Macht en grondgebied hebben geen wil. Maar de inzet van de oorlog tussen God en de duivel zijn wij. En wij zijn niet willoos. Wij kunnen kiezen. En dat verhoogt juist de inzet bij deze strijd tussen God en de duivel. Want Gods eer is dat wij voor Hem leven, Hem eren, Hem prijzen, in Hem onze vreugde en levensvervulling vinden. Dat wij dus in alles voor Hem kiezen. Als de duivel ons dus ten val brengt, berooft hij niet alleen God van de kroon op zijn schepping. Nee, het is nog veel erger. Hij smeedt die kroon van God om tot een aanklacht tegen God. Tot een zwaard dat zich tegen God richt.

Maar God zegt nu dus: Ik zet ook een zwaard tussen de mens en jou. De mens zal zich tegen jou keren. De strijd om de mens is nog niet voorbij. Ik laat de mens niet zomaar vallen, ook al heeft hij zelf voor zijn val gekozen. God zegt: de mens had voor jou gekozen en daardoor zijn zwaard tegen mij opgeheven, maar ik richt de mens en zijn zwaard op jou. Zo bewijst God ons zijn genade en geeft Hij ons een plaats terug in het midden van zijn legermacht. Dat in de eerste plaats.

We zullen in de tweede plaats letten op Gods genade in de overwinning die God aankondigt voor het zaad van de vrouw. Voordat we verder gaan kijken naar de tekst is het belangrijk om even een pas op de plaats te maken. Het idee zou bij ons post kunnen vatten dat God zich verplicht voelt om de kroon op zijn schepping te redden. Want het gaat toch om zijn eer?! Zeker, het gaat de Here om zijn eer. Maar het is niet zo dat de Gods eer Hem maar één keuze liet. God heeft in zijn almacht vele mogelijkheden om dingen op te lossen. Als de Joden zich in een gesprek met Johannes laten voorstaan op het feit dat ze Abraham tot vader hebben, dan zegt Johannes de Doper, wijzend op een stenen die daar liggen, dat God kan uit deze stenen kinderen van Abraham verwekken! Nee, God was niet verplicht om zijn eer om een deel van de mensen te redden. Het was

het welbehagen van de Here dat hem hiertoe bracht. Dit was de keuze waar Hij de meeste vreugde in vond. Gedrongen door de onvoorstelbaar rijke liefde die in Hem is en waarin Hij ons heeft uitgekozen tot voorwerp van zijn liefde.

Nadat God de duivel heeft verteld dat Hij vijandschap zet tussen de vrouw en hem, het zaad van de vrouw en zijn zaad, maakt God de duivel bekend hoe deze oorlog zal aflopen. Deze oorlog zal de ondergang zijn voor de duivel. Hij die de mens tot voorwerp heeft gemaakt in de strijd met God, zal dit besluit bitter betreuren, want hiermee heeft hij zijn ondergang getekend. Zijn kop zal vermorzeld worden. Dat is voor de duivel een verschrikkelijk woord.

Maar voor ons, het nageslacht van de vrouw is dit een heerlijk woord. Het mag opmerkelijk genoemd worden dat de Here spreekt over de strijd tussen de duivel en de vrouw. Was niet de man het eerst geschapen? Was het niet juist de vrouw geweest die als eerste van de boom had gegeten? Waarom spreekt God dan toch over het zaad van de vrouw? Ik geloof dat we hierin een duidelijke aanwijzing vinden dat het kind dat de kop van de duivel zal vermorzelen niet voorkomt uit de zaad van de man. Niet door de kracht van de man, zal de duivel overwonnen worden. Maar door de kracht van God uit het vlees van de vrouw. Gods Zoon zal mens worden uit de vrouw en zo het wettig fundament leggen onder de terugkeer van de mens tot God.

Want de heiligheid, rechtvaardigheid en de eer van God eisen wel de zonde van de mens gestraft wordt met de straf die God erop gesteld heeft. Namelijk dat de mens de vloek van God draagt en door God verlaten wordt. En zo is het ook gebeurd. Gods eigen Zoon, onze Here Jezus Christus, heeft onze straf gedragen en daarmee de vloek die op ons lag op zich genomen en ons daarvan bevrijd. En zo kon God ons weer onze rechtmatige plaats teruggeven in zijn diensthuis. Daar waar we maar niet alleen dienstknechten zijn, maar zelfs tot zijn kinderen zijn aangenomen.

Jezus Christus heeft de beslissende overwinning behaald en de duivel is uit de hemel geworpen. Maar de strijd is nog niet voorbij. De duivel heeft geen plaats meer in de hemel, maar hij heeft nog altijd macht. En zijn macht is veel groter dan die van u en mij. Wij kunnen geen ogenblik standhouden tegen zijn kracht. De duivel moet zich terugtrekken, maar op zijn terugtocht probeert hij nog zoveel mogelijk schade aan te richten. En op zijn terugtocht heeft hij het vooral op de Gods kinderen voorzien. Op u, op mij, op de kinderen en de jongeren in de kerk. Totdat de Here Jezus Christus op aarde terugkeert duurt de

vijandschap voort tussen de duivel en de mens. Tot die dag zijn wij inzet in de strijd tussen God en de duivel. Tot die dag zal de duivel proberen ons tot vijanden van God te maken. Hij zal proberen om ons ertoe te verleiden dingen te doen die God haat.

We leven dus nog altijd in oorlogstijd. En wat u doet en laat draagt óf bij aan de eer van God óf het draagt bij aan de ontheiliging van God. Er is geen neutraal gebied. Het is niet mogelijk om onpartijdig te zijn in deze oorlog. Om je afzijdig te houden van deze oorlog, want u bent inzet van deze oorlog. Vandaar dat de Here Jezus in Mattheüs 12,30 zegt: Wie niet met mij is, is tegen mij, en wie niet met mij samenbrengt, drijft uiteen. Er is geen neutraliteit mogelijk. En al wat niet uit geloof is, is zonde. En vandaar dat Paulus aan de brief aan Romeinen 14,23 schrijft: En al wat niet uit geloof is, is zonde.

Er is dus geen tussenweg. Je kunt niet afzijdig blijven. Want de duivel laat ons niet met rust. En hij is dichterbij dat we denken. Als we niet oppassen dan rollen zijn tanks via de televisie, internet, slechte vrienden of vriendinnen, of noem het maar op, onze levens binnen. We zitten midden in een geestelijke strijd. Zoek dus uw kracht in de Heer, in de kracht van zijn macht. Trek de wapenrusting van God aan om stand te kunnen houden tegen de listen van de duivel. Onze strijd is niet gericht tegen mensen maar tegen hemelse vorsten, de heersers en de machthebbers van de duisternis, tegen de kwade geesten in de hemelsferen. Neem daarom de wapens van God op om weerstand te kunnen bieden op de dag van het kwaad, om goed voorbereid stand te kunnen houden. Houd stand, met de waarheid als gordel om uw heupen, de gerechtigheid als harnas om uw borst, de inzet voor het evangelie van vrede als schoenen aan uw voeten en draag vooral het geloof als schild waarmee u alle brandende pijlen van hem die het kwaad zelf is kunt doven. Draag als helm de verlossing en als zwaard de Geest, dat wil zeggen Gods woorden (Efz. 6, 10-17).

En bedenk in deze strijd wat God zijn apostel Paulus aan de broeders en zusters in Rome liet schrijven. “Als God voor ons is, wie kan dan tegen ons zijn? Zal hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar omwille van ons allen heeft prijsgegeven, ons met hem niet alles schenken? Wie zal Gods uitverkorenen aanklagen? God zelf spreekt hen vrij. Wie zal hen veroordelen? Christus Jezus, die gestorven is, meer nog, die is opgewekt en aan de rechterhand van God zit, pleit voor ons. Wat zal ons scheiden van de liefde van Christus? Tegenspoed, ellende of vervolging, honger of armoede, gevaar of het zwaard? Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, engelen noch machten, noch krachten, heden

noch toekomst, hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is, ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.” Kies dan voor het leven. Kies in de strijd voor de eer van de eeuwige en genadige God en Vader van onze Here Jezus Christus. Dan zult u met uw God en Heer in eeuwigheid leven.

Amen

Voor de kinderen

Het is oorlog. Oorlog tussen God en de satan. Zij vechten om de mens. Want de mens is als enige geschapen naar het beeld van God. De mens was de kroon op de schepping van God. De mens weet daarom wat liefde is. De mens daarom inzicht in allerlei dingen. De mens kan daarom veel meer dan welke andere schepselen op aarde.

De duivel heeft een grote hekel aan God en daarom besloot hij om te proberen tegen God op te zetten. Zodat de mens niet meer zou doen wat God wil. Zodat de mens juist zou gaan doen wat God niet wil. De duivel heeft dat gedaan gekregen door Adam en Eva, te laten eten van de boom waarvan God had gezegd dat wij daar niet van mochten eten.

De Here was daar heel boos en verdrietig over. Want wat Hij zo mooi had gemaakt ging nu kapot. Al het werk van God leek voor niets te zijn geweest. Maar God heeft besloten dat Hij zijn werk niet kapot laat maken door de duivel. Daarom is God gaan vechten voor de mens. De duivel dacht dat de mens nu zijn vriend was geworden. Maar God zegt tegen de duivel: de mens zal je vijand zijn. De mens zal je ondergang worden, omdat uit de vrouw Iemand geboren zal worden, die jou zal overwinnen.

De duivel is verslagen en kan niet meer winnen. Maar de duivel probeert nog wel zoveel mogelijk kapot te maken. De vraag is of wij willen vechten voor de eer van God of dat wij de duivel meehelpen om nog zoveel mogelijk kapot te maken.